

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Bestuurlijke afspraken: een aanbod voor alle peuters

Het Rijk en de VNG onderschrijven dat goede voorschoolse voorzieningen bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen en aan een goede start voor kinderen op de basisschool. Binnen deze voorzieningen worden kinderen doelbewust, maar spelenderwijs, gestimuleerd in hun ontwikkeling. Het is belangrijk dat alle peuters de mogelijkheid hebben om naar een voorschoolse voorziening te gaan. De keuzevrijheid van ouders blijft hierin centraal staan. Het is echter onwenselijk dat sommige kinderen geen aanbod krijgen, terwijl ouders wel hun kind naar een voorschoolse voorziening willen brengen. Er wordt € 60 miljoen structureel ter beschikking gesteld met als doel dat alle peuters gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening.

Bestuurlijke afspraken

Het Rijk en de VNG spreken het volgende af:

Eindbeeld: alle peuters kunnen naar een voorschoolse voorziening gaan

Goede kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen. Daarom vinden Rijk en gemeenten het belangrijk dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. Vanuit de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Rijk en gemeenten, zetten wij samen in op toegankelijke voorschoolse voorzieningen en een groter bereik van peuters.

Achtergrond: harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

Deze bestuurlijke afspraken worden gemaakt in het kader van de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Met de geplande harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang gaan dezelfde eisen gelden voor beide voorschoolse voorzieningen en worden peuterspeelzalen onder de definitie van kinderopvang gebracht. Hierdoor kunnen ouders kiezen voor een voorschoolse voorziening die het beste past bij de behoefte van het kind en ervoor zorgt dat ouders op een goede manier arbeid en zorg kunnen combineren. De kwaliteitseisen en de financiering worden gelijkgeschakeld per 1 januari 2018.

- Het Rijk financiert via de kinderopvangtoeslag de opvang van kinderen van *werkende* ouders (met recht op kinderopvangtoeslag) in *alle* voorschoolse voorzieningen.
- Het is aan gemeenten om een aanbod te doen aan peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag. VVE blijft de wettelijke verantwoordelijkheid van gemeenten.

Peuters die nu niet naar een voorschoolse voorziening gaan

In 2015 waren er in totaal circa 40.000 peuters die niet naar een voorschoolse voorziening gingen. Gemeenten committeren zich aan de ambitie om een financieel toegankelijk aanbod te doen aan peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu nog niet naar een voorschoolse voorziening gaan. Het doel is dat op termijn alle peuters naar een voorschoolse voorziening gaan. De VNG stimuleert gemeenten om een beleidsplan hiervoor op te stellen en actief beleid hierop te voeren. Het Rijk stelt voor de financiering hiervan structureel € 60 miljoen beschikbaar.

Gemeenten spannen zich in voor een optimaal bereik van alle peuters door ouders te stimuleren hun peuter in te schrijven voor een voorschoolse voorziening, bijvoorbeeld via consultatiebureaus.

Financiële middelen

Het Rijk stelt structureel € 60 miljoen beschikbaar via een decentralisatie-uitkering aan gemeenten. De decentralisatie-uitkering geeft gemeenten de vrijheid voor maatwerk dat past bij de lokale situatie. Vanaf 2016 neemt het hiervoor beschikbare budget jaarlijks met € 10 miljoen toe tot aan € 60 miljoen in 2021. Dit bedrag zal stapsgewijs vanaf 2016 aan het gemeentefonds worden toegevoegd. De verdeelsleutel doet zoveel mogelijk recht aan het doel van deze middelen. Daarbij wordt ook gekeken naar de problematiek in grote en kleine gemeenten.

Monitor en evaluatie

Gezamenlijk zetten het Rijk en de VNG een monitor op om de ontwikkeling te volgen van het aantal peuters dat naar een voorschoolse voorziening gaat. Ook wordt gekeken naar de inspanning van gemeenten om een aanbod te doen ouders te stimuleren hun peuter aan te melden bij een voorschoolse voorziening. De monitor begint met een nulmeting in 2016 en zal daarna eens in de twee jaar worden uitgevoerd. Deze monitor vormt de basis voor de evaluatie en tussenevaluatie.

Onderdeel van deze bestuurlijke afspraken is een evaluatie en een tussenevaluatie door het Rijk.

- De tussenevaluatie vindt plaats begin 2019. Via een toets wordt gekeken of gemeenten actief een aanbod bieden voor peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag en naar de tussenresultaten van het bereik van het aantal peuters. Het gemeentelijk aanbod moet adequaat en financieel toegankelijk zijn, zodat meer peuters gebruik zijn gaan maken van een voorschoolse voorziening. De tussenresultaten worden getoetst aan de bestuursafspraken. Het Rijk en de VNG zullen aan de hand van de tussenresultaten met elkaar in overleg treden en voor zover nodig de bestuurlijke afspraken bijstellen.
- De evaluatie kan snel plaatsvinden, omdat de middelen zich specifiek richten op een beperkte leeftijdsgroep (2,5 - 4 jaar). Daarom zullen de afspraken geëvalueerd worden in 2021. Dan zal getoetst worden of het gemeentelijk aanbod ertoe heeft geleid dat (nagenoeg) alle peuters naar een voorschoolse voorziening gaan. Als blijkt dat de doelstelling niet gehaald wordt, kan dit leiden tot herbezinning van het instrument.

Ondertekening

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

L.F. Asscher

De voorzitter directieraad van de
Vereniging van Nederlandse
Gemeenten,

J. Kriens